

Eveliina Heinäluoma sd ym.

Toimenpidealoite järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiasta

Eduskunnalle

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelma lähtee siitä, että Suomi on maailman turvallisin maa ja sellaisena haluamme pysyä. Hallitus antaa sisäisen turvallisuuden selonteon eduskunnalle vielä kevään 2021 aikana.

Järjestäytynyt rikollisuus on kasvava ja kansainvälistyvä ilmiö. Se näkyy Suomessa jo kaikissa suuremmissa kaupungeissa. Järjestäytyneeseen rikollisuuteen kuuluu yhä koveneva väkivalta ja sen uhka. Suomessa järjestäytyneet rikollisryhmät ovat hyvin verkostoituneita, ja ne ovat mukana erityisesti huumausainerikollisuudessa, mutta yhä enemmän myös rakennus-, ravintola- ja yksityisellä turvallisuusalalla. Järjestäytyneiden rikollisryhmien mukanaolo yritystoiminnassa liittyy rikollisen toiminnan ja rahanpesun peittämiseen.

Poliisin tietojen mukaan järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien ryhmien määrä on lisääntynyt viimeisten 10 vuoden aikana Suomessa. Keskusrikospoliisin arvion mukaan Suomessa toimii noin 90 järjestäytyntä rikollisryhmää, ja näillä ryhmillä on jäseniä noin 900—1 000.

Suomessa järjestäytynyt rikollisuus on pääsääntöisesti kotimaista. Toiminta on kuitenkin entistä kansainvälisempää, ja useimmat järjestäytyneet rikollisryhmät tekevät yhteistyötä erityisesti Venäjällä ja Baltiassa toimivien rikollisryhmien kanssa.

Suomessa ei ole tällä hetkellä omaa erillistä lainsäädäntöä järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan, eikä rikolliseen järjestöön kuulumista ole kriminalisoitu. Voimassa olevan rikoslain mukaan järjestäytyneen rikollisryhmän jäsenenä tehty rikos voi kuitenkin olla rangaistuksen kovanamisperusteena.

Järjestäytyneen rikollisuuden torjunta edellyttää laajaa viranomais- ja sidosryhmäyhteistyötä rikosoikeudellisin ja hallinnollisin keinoin. Kansainvälisessä rikostorjuntayhteistyössä merkittäviä toimijoita ovat Europol ja Interpol.

Ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta sekä laillisiin ja yhteiskunnallisiin rakenteisiin kiinnittymisen estäminen on yksi keskeisiä EU:n turvallisuusunionistrategian kohtia vuosille 2020—2025. EU-komissio julkaisi hiljattain tiedonantonsa toimintasuunnitelmasta järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi vuosiksi 2021—2025. Suomessa edellinen järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategia on vuodelta 2013.

Toimenpidealoite TPA 43/2021 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin uuden järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategian laatimiseksi.

Helsingissä 26.4.2021

Eveliina Heinäluoma sd

Niina Malm sd

Piritta Rantanen sd

Aki Lindén sd

Heidi Viljanen sd